

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/68/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822202738
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7822202738.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a JUDr. Martina Kolesára v právnej veci navrhovateľa A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, A., proti ONV Rožňava, o potvrdenie vydržania, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11Vyd/1/2022-44 z 20. februára 2023

rozhodol:

- I. Zrušuje uznesenie a konanie zastavuje.
- II. Účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 7.11.2022 doručený súdu dňa 8.11.2022 a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
2. Toto uznesenie napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ.
3. Krajský súd v Košiciach ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa podľa ust. § 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ešte pred jeho prejednaním, procesným postupom podľa § 161 v spojení s § 378 ods. 1 CSP, skúmal v zmysle § 380 ods. 2 CSP, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže vo veci konať a rozhodnúť a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne pre vadu spočívajúcu v nedostatku procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Z tohto dôvodu napadnuté uznesenie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a konanie podľa ust. § 391 ods. 1 v spojení s § 62 a § 161 ods. 1 a 2 CSP zastavil.
4. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.
5. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.
6. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).
7. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.
8. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére práva hmotného disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Právnická osoba nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti svojim vznikom, t.j. spravidla konštitutívnym zápisom do príslušného registra. V procesnom zmysle predstavuje procesná subjektivita tzv. procesnú podmienku, ktorou rozumieme určitú procesnú danosť, ktorá musí existovať, aby sú vo veci mohol konať a rozhodnúť. Procesná subjektivita (§ 61 CSP) predstavuje takú procesnú podmienku konania, ktorej neexistencia tvorí spravidla neodstrániteľnú vadu konania. Na nedostatok procesnej subjektivity musí súd prihliadať z úradnej povinnosti počas celého konania. Ak súd zistí, že strana sporu nedisponuje procesnou subjektivitou už v čase začatia konania, indikuje tzv. neodstrániteľnú vadu konania, následkom ktorej je obligatórne zastavenie konania (§ 62 CSP, pozri tiež Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 223 - 225).

10. Z citovaného ust. § 161 ods. 1 CSP teda pre súd vyplýva povinnosť prihliadať kedykoľvek počas konania na to, či sú procesné podmienky splnené. Rovnaká povinnosť je uložená aj odvolaciemu súdu, a to aj vtedy, ak nedostatok procesných podmienok nebol stranou sporu výslovne ako odvolací dôvod uplatnený. Ide zároveň o jediný prípad, kedy odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

11. Národné výbory boli orgánmi socialistickej štátnej moci a správy v krajoch, okresoch a v obciach, a to na základe zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.1.1968. Zákon o národných výboroch bol zrušený zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§ 31 tohto zákona). Zákon o obecnom zriadení nadobudol účinnosť dňom volieb do orgánov samosprávy obcí (§ 32 tohto zákona), ktoré ako je všeobecne známe sa konali v dňoch 23. a 24. novembra 1990. Dňom vykonania volieb, t.j. 24. novembra 1990 nadobudol účinnosť zákon č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy (§ 17 tohto zákona), ktorým boli zriadené nové orgány miestnej štátnej správy a to okresné a obvodné úrady. V zmysle § 13 ods. 2 písm. b/ zákona o organizácii miestnej štátnej správy plnili úlohy súvisiace s likvidáciou a prevodom majetku národných výborov a s pracovnoprávnymi vzťahmi pracovníkov národných výborov likvidátori vymenovaní ministrom vnútra, ktorí mali v majetkovoprávných veciach týkajúcich sa likvidácie a prevodu majetku postavenie štatutárneho orgánu podľa § 20 Občianskeho zákonníka. Ako je vyššie spomenuté, všetky národné výbory dňom 23. a 24. novembra 1990 ukončili svoju činnosť a vstúpili do likvidácie, ktorá v zmysle uznesenia vlády SR zo dňa 24. novembra 1990 skončila dňa 31. júla 1991 (pozri uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 62/2015 z 11.2.2015).

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo 92/2004 zo dňa 1.11.2004 konštatoval, že ust. § 103 O.s.p. (pozn. odvolacieho súdu: v súčasnosti ust. § 161 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016) ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadnuť na to, či sú splnené všetky zákonom ustanovené procesné podmienky konania, aby súdne konanie mohlo prebehnúť a aby súd mohol vydať rozhodnutie. Jednou zo základných procesných podmienok konania, ktoré je súd povinný skúmať z úradnej povinnosti (t.j. aj bez návrhu), je splnenie podmienky civilnoprávnej subjektivity, t.j. spôsobilosti byť účastníkom civilného procesu v zmysle § 19 O.s.p. (pozn. odvolacieho súdu: v súčasnosti prevzatá úprava v ust. § 61 CSP). Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktorý vedie k zastaveniu konania podľa § 104 ods. 1 prvej vety O.s.p.; nemožno ho odstrániť ani opravou podľa § 43 O.s.p. (od 1.7.2016 § 128 CSP), pretože nejde o vadu podania spočívajúcu v jeho nesprávnosti alebo neúplnosti. V sporových konaniach, ktoré možno začať iba na základe žaloby, je žalovaným ten, koho žalobca v žalobe ako účastníka konania takto v zmysle § 90 O.s.p. označil.

13. V konaní je potrebné rozlišovať medzi nedostatkom podmienky konania a vadou podania ako samostatne upravenými pojmami procesného práva, ktoré nie je možné navzájom zamieňať a ktorých predpoklady a dôsledky sú odlišné a s ktorými sa následne spája aj rozdielny postup súdu v sporovom konaní. Nedostatok podmienky konania nie je vadou podania (žaloby) z hľadiska jej správnosti či úplnosti a vada podania (žaloby) naopak nepredstavuje nedostatok podmienky konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 143/2006, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. apríla 2020, sp. zn. 8Cdo/61/2020).

14. Nedostatok procesnej podmienky spôsobuje tzv. vadu konania. Nedostatok procesnej subjektivity strany sporu, ak táto vada existuje už od momentu začatia konania, je takým nedostatkom podmienky

konania, ktorý nemožno odstrániť. Túto vadu konania nemožno napraviť žiadnym spôsobom, doplnením ani opravou podania, lebo nejde o nesprávnosť alebo neúplnosť podania, ktoré nemožno zamieňať s nedostatkom v podmienkach konania. Nedostatok procesnej subjektivity nemožno odstrániť ani tak, že súd akceptuje „opravu“ či „upresnenie“ označenia procesne nespôsobilého subjektu (strany sporu). Ak súd zistí nedostatok procesnej subjektivity v návrhu (žalobe) označeného účastníka – subjektu konania (ktorý tu je už v čase začatia konania), nemôže v konaní pokračovať, ale konanie musí byť v každom štádiu obligatórne zastavené.

15. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní v danej veci nezohľadnil uvedené východiská ustálené v právnej praxi, pokiaľ ide o označenie účastníka, ktorý mal v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka, nesprávne postupoval podľa ust. § 129 CSP a neprihliadol na vadu spôsobenú (neodstrániteľným) nedostatkom podmienky konania, ktorá tu existovala už v čase začatia konania a postupoval v rozpore so zákonom, pokiaľ dospel k záveru o potrebe podaný návrh vecne prejednať. Z označenia účastníka konania v návrhu je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že navrhovateľ podal návrh proti subjektu nespôsobilému byť účastníkom konania – (bývalému) Okresnému národnému výboru v Rožňave, ktorý zanikol likvidáciou bez právneho nástupcu, a ktorý nemá hmotnoprávnu spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti a ani procesnú subjektivitu v zmysle ust. § 61 CSP. Ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, a preto muselo byť napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušené a konanie podľa ust. § 391 ods. 1 v spojení s § 62 a § 161 ods. 1 a 2 CSP bolo odvolacím súdom zastavené. S ohľadom na zrušenie uznesenia súdu prvej inštancie, má toto uznesenie povahu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí i vo vzťahu k prvoinštančnému štádiu konania, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodol o trovách celého konania.

16. Podľa ust. § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa ust. § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhodne súd len na návrh.

18. Nakoľko si žiaden z účastníkov trovy konania neuplatnil, pričom subjektu bez procesnej subjektivity (ONV) právo na náhradu trov nevzniklo, keďže je vylúčené, aby vo vzťahu k takému subjektu vznikli akékoľvek práva a povinnosti, právo na náhradu trov konania nevynímajúc, odvolací súd v súlade s citovanými ustanoveniami zákona účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.